

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนของนักเรียนและนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมในการพัฒนาหลักสูตร และเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีอาเซียน พ.ศ.2558” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์คุณภาพประสิทธิภาพประสิทธิผลของหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยวของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยวของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของผู้สอน เพื่อพร้อมที่จะผลักดันไปสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานการท่องเที่ยว ตามมาตรฐานสมรรถนะร่วมวิชาชีพสำหรับการท่องเที่ยวอาเซียน และ 2. เพื่อศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรการโรงแรมและการท่องเที่ยวของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมตามมาตรฐานตามข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัตินักศึกษาตามมาตรฐานสมรรถนะร่วมวิชาชีพสำหรับการท่องเที่ยวอาเซียน

วิธีการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ โดย การวิจัยระยะที่ 1. อธิบายวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จาก วารสาร หนังสือพิมพ์ เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทางเว็บไซต์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 การวิจัยระยะที่ 2 อธิบายวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก มาใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการถอดเทปและจัดกลุ่มข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย ใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการถอดเทปและจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่าครูและอาจารย์ที่สอนในสาขาการท่องเที่ยวและโรงแรมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กล่าวว่า การให้ความสำคัญกับครูผู้สอนจะเป็นบันไดแห่งความสำเร็จในการผลักดันทักษะทั้งทางการบริการและความรู้สู่นักเรียนนักศึกษา เพื่อให้อุตสาหกรรมบริการมีความเข้มแข็งและสอดคล้องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในแนวนโยบายในการเคลื่อนย้ายทางการท่องเที่ยวและการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนของนักเรียนและนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมในการพัฒนาหลักสูตรและเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีอาเซียน พ.ศ. 2558 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้มีมาตรฐานการศึกษาอาเซียน รวมทั้งทักษะฝีมือและภาษา และการเพิ่มศักยภาพของเมืองเพื่อเชื่อมโยงโอกาสจากอาเซียน เพื่อให้เมืองมีศักยภาพที่จะเชื่อมโยงกับสมาชิกอาเซียน ด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเมืองท่องเที่ยว และการพัฒนาการศึกษาในสาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือบูรณาการทั้งระบบจากทุกภาคส่วนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรม เช่น ภาคอาชีวศึกษา ผู้ประกอบการ นักเรียน/นักศึกษา ครู/อาจารย์ ผ่านหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีจุดเด่น เช่น ความเป็นไทย ความอบอุ่น ความเป็นมิตร โดยนโยบายดังกล่าวยังสามารถขยายออกไปสู่แรงงานต่างชาติที่เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทยผ่านการอบรมด้านความเป็นไทย ความอบอุ่นและความเป็นมิตร เป็นต้น นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์ และอุปทาน จึงสมควรวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ จากผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน (ทั้งครู/อาจารย์ และนักเรียนนักศึกษา) ผ่านหลักสูตร/

แผนการเรียนระดับอาชีวศึกษารวมทั้งการใช้ระบบการตรวจสอบติดตามผลการทำงาน เช่น ระบบการทำงาน เป็นกระบวนการ เป็นต้น

ผลการวิจัยสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นรูปแบบ (Model) และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของโครงการวิจัย อาทิ การกำหนดแนวทางในการสร้างความมั่นใจให้นักเรียน นักศึกษา ได้ทำงานในต่างประเทศมากขึ้น ถึงแม้ว่านิสิตคนไทยส่วนใหญ่จะไม่ชอบทำงานต่างประเทศ โดยอาจจะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่มีความประสงค์ที่จะไปทำงานต่างประเทศ ก็ควรพัฒนาทักษะด้านการทำงาน ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ให้ได้มาตรฐานผ่านทางหลักสูตรการเรียนการสอน และการสร้างความมั่นใจในการทำงานในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างในต่างประเทศ กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ไม่ประสงค์ที่จะไปต่างประเทศ ก็ควรจะต้องพัฒนาทักษะด้านการทำงาน ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ให้ได้มาตรฐานและคุณภาพที่สูงขึ้น พร้อมทั้งจะเป็นผู้บริหารของบุคลากรที่จะเคลื่อนย้ายมาในประเทศไทย

ผลวิจัยได้ขยายไปสู่การอธิบายแผนภาพรวมของรูปแบบ (Models) และภาพรวมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของแผนงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการเตรียมการการเคลื่อนย้ายแรงงานทางการท่องเที่ยวและการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนของนักเรียนและนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรมในการพัฒนา หลักสูตร และเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีอาเซียน พ.ศ. 2558 อาทิ การเตรียมการหาแนวทางพัฒนาศักยภาพของแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับประเทศ และสากล การจัดตั้ง National Tourism Services Fund ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการในการลงทุนด้านงานบริการ การจัดตั้งสภาวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวเพื่อกำกับ ติดตาม และประเมินผลคุณภาพงานบริการของการท่องเที่ยวไทย และการให้ความสำคัญด้านทักษะทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ โดยผ่านทางการใช้หลักสูตรนานาชาติ โดยเน้นหลักการสื่อสารเพื่อการใช้งาน มากกว่าการคำนึงหลักไวยากรณ์ จนทำให้นักเรียน นักศึกษากังวล ไม่กล้าสื่อสารภาษาต่างประเทศ เป็นต้น

คำสำคัญ: วิทยาลัยอาชีวศึกษา, หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม, การเปิดเสรีอาเซียน

ABSTRACT

This research project titled “Policy Recommendations of Tourism Mobility and Students’ Competency Development in Hotel and Tourism Program of Vocational College upon the Preparation of Curriculum towards Asian Economic Community in 2015.” The objectives of this research were 1) to gather and analyze data to examine the quality, efficiency, and effectiveness of hotel and tourism curriculum in vocational colleges in terms of its context, process, input, and product toward the flow of labor in tourism according to the ASEAN Competency Standards for Tourism Professionals, and 2) to study, gather, and analyze data to promote and develop the hotel and tourism curriculum of vocational colleges to meet the requirements according to the ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals.

The research was divided into 2 parts. First, the researcher addressed the first objective by conducting a qualitative data analysis from the primary source such as journals, newspapers, documents, academic articles, related research studies, and information on the websites. In addition, the quantitative data analysis was done using the descriptive statistics including frequency distribution, percentage, and standard deviation, and the inferential statistics to complete the hypothesis testing with a predetermined statistical significance of 0.05. Second, the researcher addressed the second objective by analyzing data from group interview and group discussion. Then, the transcription and data grouping were done for the qualitative and content analyses.

The results of the study showed that the instructors who taught in the hotel and tourism major at vocational colleges under the Vocational Education Commission agreed with the Office of Vocational Education Commission in many points. Firstly, teachers are the key steps to success in fostering both knowledge and service skills among students to strengthen the service industry in preparation for the AEC with regard to the policy involving the flow of labor in tourism. Secondly, it is crucial to develop the learning and teaching approaches in the vocational colleges that offer hotel and tourism major in preparation for the AEC. Thirdly, human resources development should meet the ASEAN’s education standards both in terms of language and skills. Fourthly, potential of the city should be increased for ASEAN connection and opportunities in the tourism industry. Fifthly, the development of study in hotel and tourism major requires whole and integrated cooperation from every sector in the hotel and tourism industry such as vocational schools, operators, students, and teachers, through a unique curriculum by for example including Thainess, warmth, and friendliness. Such policy can be extended to foreign labors who work in Thailand by arranging a training course for them. In addition, to balance the demand and supply, different factors from the operators should be analyzed in order to increase the

labor competency (of both the students and the teachers) through curriculum/lesson plans, as well as implementing a monitoring system to check the work performance.

The results of the study could be analyzed to come up with a model and policy suggestions of the research project. For example, they can be used as a guideline for encouraging the students to be more confident in working overseas because most Thai people do not like working in a foreign country. The students can be divided into two groups. The first group includes those who would like to work abroad. They should improve their work, communication, and human relations skills up to the standard through the curriculum, and build their confidence in working in an unfamiliar environment abroad. The second group includes those who have no intention to go abroad. They should improve their work, communication, and human relations skills to the standard and higher quality so that they will be ready for the executive position and take the responsibility in supervising foreign labors who will be coming into Thailand.

The research results also lead to the explanation of the overall picture of models and the general policy suggestions of the policy suggestion plan in preparation for the free flow of labor in tourism and the development of learning and teaching of students at vocational colleges that offer hotel and tourism major by improving the curriculum. The preparation for the AEC in 2015 includes seeking ways to enhance the potential of Thai labors to meet the accepted national and international standards, setting up the National Tourism Services Fund to access the source of fund of the operators to invest in their services, establishing the Federation of Tourism Profession to monitor, follow up, and evaluate the tour service, and focusing on English language and others by offering international program. The language teaching should aim at practical use for communication rather than proficiency in grammar, which could make the students worried and shy to communicate in a foreign language.

Keywords: vocational college, hotel and tourism curriculum, ASEAN Economic Community